

Britų taryba Lietuvoje
Programa
„People to People“
2016–2021

Britų tarybos Lietuvoje vadovės sveikinimas

„Nepasiduoti, daryti, eiti“ – tai įkvepiantys programos „People to People“ dalyvės Eglės žodžiai, sustiprinantys ryžtą ir vedantys pirmyn ne tik šią Veriškių bendruomenės heroję, bet ir mus pačius.

„People to People“ – Britų tarybos kultūrinių ryšių ir socialinių partnerystės programa, jau penkerius metus įgyvendinama visose trijose Baltijos šalyse. Perimdami gerą patirtį iš Jungtinės Karalystės, kartu su partneriais visoje Lietuvoje rengiame ir įgyvendiname unikalius projektus, kurie padeda ugdyti lyderystės ir kritinio mąstymo gebėjimus, įtraukti į ugdymo procesą inovatyvius sprendimus, skatina bendruomenių aktyvumą ir pilietiškumą. Didžiuojusi iš arti matydama

šios programos inicijuotus realius pokyčius mūsų šalyje.

Nuo pat programos pradžios siekėme, kad ji praturtintų švietimo ir kultūros lauką Lietuvoje. Metodų, kaip tai pasiekti, yra įvairiausių: vieni partneriai veda mokymus vietinėms bendruomenėms, kiti įtraukia į bendras kūrybines veiklas moksleivius, treči kuria instaliacijas ir rengia performansus regionų kultūros centruose. Iš tiesų, kai atsisukame į partnerius ir jų klausiamo, kaip galėtume spręsti vieną ar kitą problemą – idėjų ir entuziazmo netrūksta. Tereikia įgalinti žmones kurti žmonėms – būtent toks ir yra šios programos tikslas.

Esu tikra, kad sėkmingas Britų tarybos bendradarbiavimas su programos „People to People“ dalyviais ir institucijomis partnerėmis tęsis ir dovanos Lietuvai daug prasmingų, bendruomenės vienijančių iniciatyvų.

Ona Marija Vyšniauskaitė

Apie Britų tarybą

Britų taryba – Jungtinės Karalystės kultūrinių ryšių ir švietimo galimybių organizacija, kurios tikslas yra skatinti ir stiprinti Jungtinės Karalystės ir kitų šalių gyventojų bendradarbiavimą ir tarpusavio ryšius pasitelkiant meną, kultūrą, švietimą ir anglų kalbą.

Siekdama ilgalaikių ir tvarių pokyčių milijonams žmonių visame pasaulyje, Britų taryba tiesiogiai dirba su vietos partneriais: bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir šalių vyriausybėmis.

Padedame jaunimui įgyti įgūdžių ir kompetencijų, reikalingų kuriant stiprias ir įtraukias bendruomenes. Teikiame paramą norintiems mokytis anglų kalbos, įgyti aukštos kokybės išsilavinimą ar tarptautiniu lygmeniu pripažįstamas kvalifikacijas. Skatindami kūrybinę raišką ir tarptautinius mainus, kartu puoselėjame meno, kultūros ir gerosios socialinio verslumo patirties sklaidą.

Nuosekliai kuriame pasitikėjimą tarp Jungtinės Karalystės ir kitų valstybių gyventojų, išliekantį nepaisant valstybių tarpusavio santykių. Bendradarbiavimas su vietos partneriais paskatina bendrų vertybių sklaidą ir

susitelkimą sprendžiant iššūkius ir leidžia dalytis gerąja patirtimi Jungtinėje Karalystėje ir kitose šalyse.

Dirbame daugiau nei 100-e valstybių. 2019–2020 m. Britų tarybos veikla tiesiogiai pasiekė 80 milijonų žmonių, o nuotoliniu būdu – internetu, per televiziją, radiją ir savo leidinius – bendravome net su 791 milijonu žmonių visame pasaulyje.

Britų taryba Baltijos šalyse veikia nuo 1990 metų pradžios. Per beveik tris veiklos dešimtmečius įgyvendinome dešimtis programų, veiklų ir iniciatyvų, kurių tikslas – tobulinti anglų kalbos mokymą, skatinti kultūrinį bendradarbiavimą ir plėtoti švietimo ir meno mainus tarp Jungtinės Karalystės ir Baltijos šalių.

Apie programą „People to People“

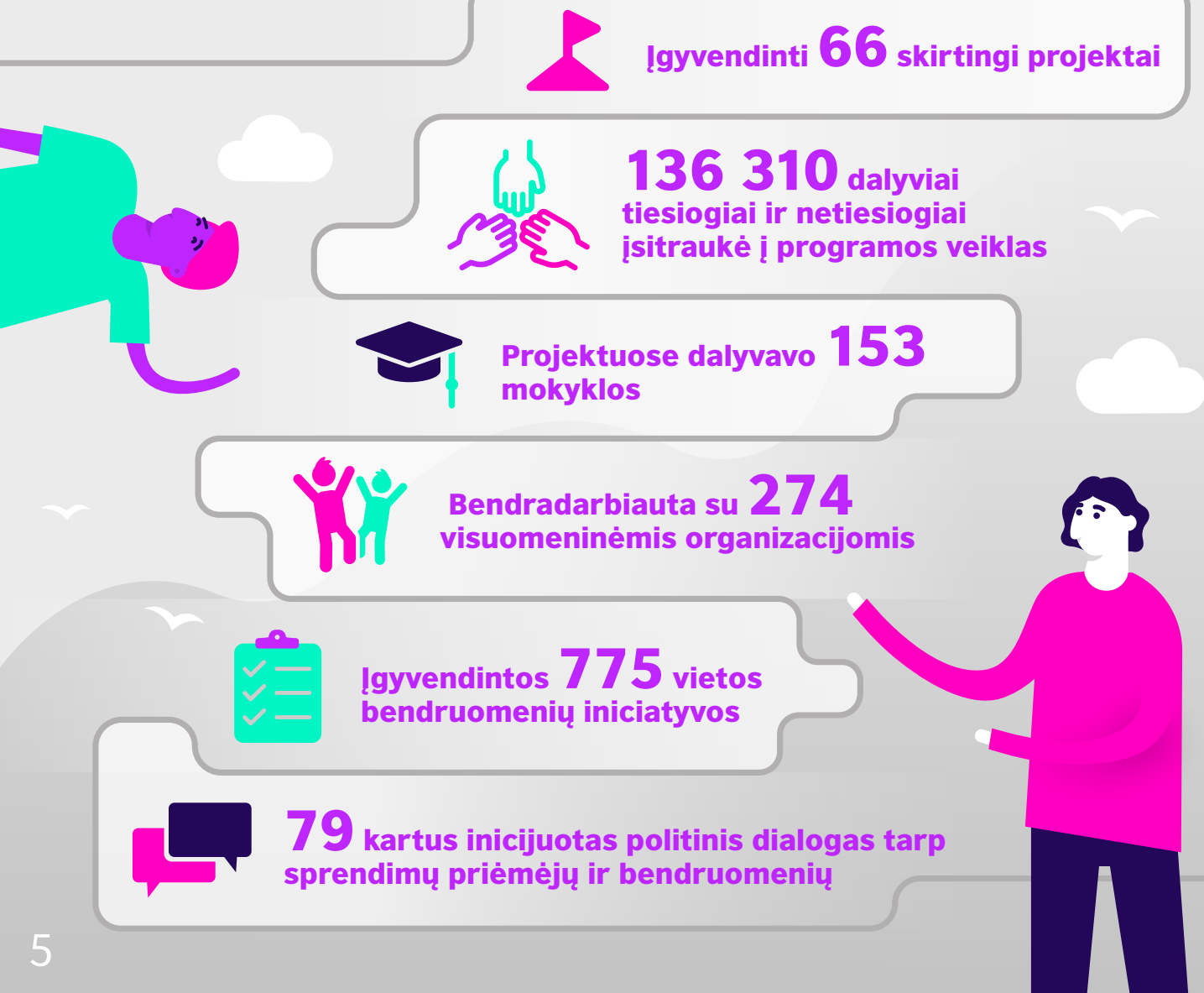
2016 m. Britų taryba inicijavo programą „People to People“, skirtą pilietiniams ir kultūriniais ryšiams Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje stiprinti. Pagrindinis šios programos tikslas – didinti sanglaudą tarp šalių bendruomenių ir įgalinti jas pačias kurti ir sėkmingai plėtoti tvarius bendruomeninius ryšius.

„People to People“ projektai Lietuvoje skatino bendruomenių sutelktumą, toleranciją ir stiprino XXI amžiui būtinus gebėjimus: kūrybiškumą, kritinį mąstymą ir medijų raštingumą. Pasitelkiant inovatyvius mokymus, socialines veiklas ir meno raiškos priemones, programoje buvo ugdoma skirtingų lyčių, fizinių gebėjimų, amžiaus grupių, religinių įsitikinimų ir socioekonominių galimybių dalyvių atsakomybė ir pilietiškumas.

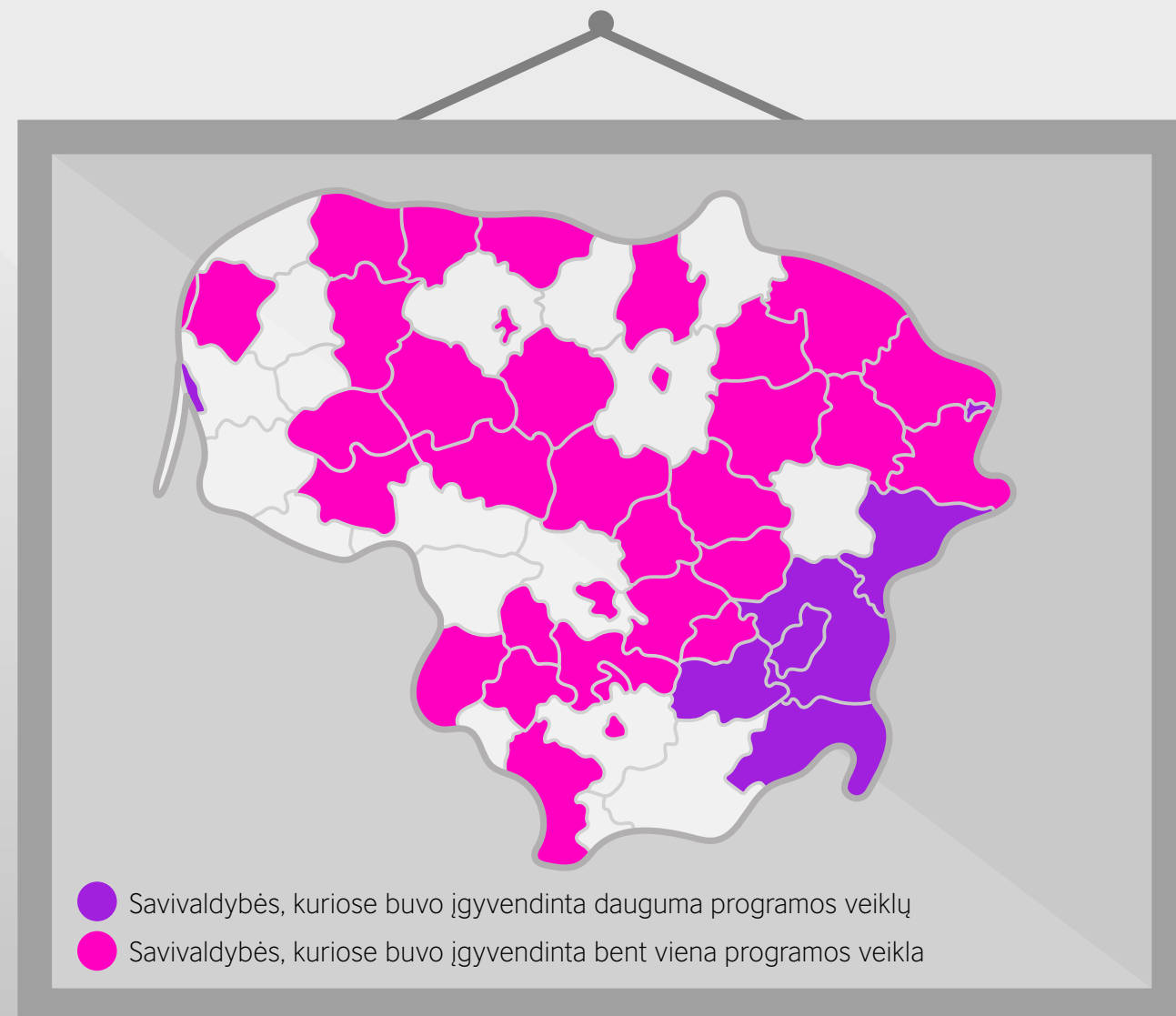
Per penkerius programos „People to People“ metus Britų taryba drauge su partneriais visoje Lietuvoje inicijavo daugiau kaip 60 projektų, kurių didžioji dalis sėkmingai tęsiama. Kuriant ir įgyvendinant „People to People“ projektus bendradarbiauta su daugiau nei 20 įvairių organizacijų.

Svarbiausi programos „People to People“ rezultatai Lietuvoje 2016-2021

Programos „People to People“ projektai buvo įgyvendinami 40-yje iš 60 Lietuvos savivaldybių (67 proc.). Didžioji dalis veiklų vyko tautiškai mišriuose regionuose: Klaipėdoje, Šalčininkų, Švenčionių, Trakų, Vilniaus rajonuose, taip pat Vilniuje ir Visaginė.

Active Citizens

Partneris – Politikos tyrimų ir analizės institutas

Trukmė – 2017–2021 m.

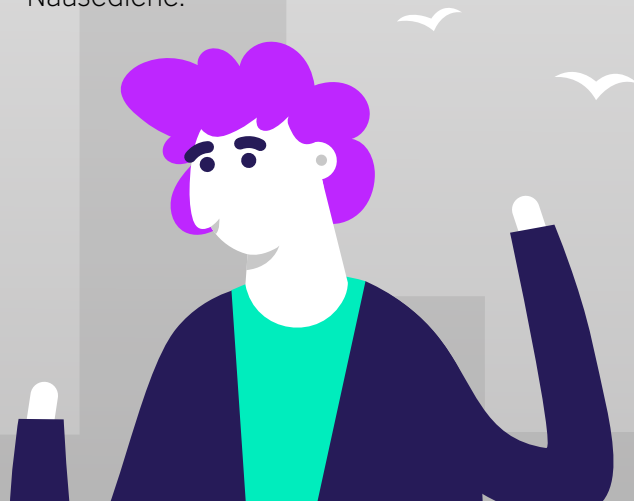
Regionai – Klaipėdos rajonas, Šalčininkai, Švenčionys, Trakai, Vilnius, Visaginas

Britų tarybos tarptautinė programa „Active Citizens“ veikia beveik 80-yje pasaulio šalių ir yra suteikusi socialinės lyderystės įgūdžių šimtams tūkstančių žmonių. „Active Citizens“ programos Lietuvoje tikslas – telkiant ir įgalinant daugiatautes Lietuvos regionų bendruomenes skatinti socialinius pokyčius. Suteikdama reikiamų žinių, įgūdžių ir patirties mažų Lietuvos kaimų ar miestelių gyventojams, programa „Active Citizens“ padėjo plėtoti jų asmenines iniciatyvas gerinant savo krašto gyvenimą.

Pagrindinė tikslinė programos grupė – įvairių Lietuvos regionų bendruomenių lyderiai. Programa suteikė jiems darbui su skirtingomis socialinėmis ir tautinėmis bendruomenėmis reikalingų kompetencijų, palaikė ir rėmė jų inicijuojamus socialinius projektus. Programos fasilitatoriai po bendruomenių lyderių mokymų patys organizavo bendruomenių susitikimus, juose išgrynino gyventojų poreikius, norus ir kūrė naujo socialinio projekto idėją. Šias iniciatyvas fasilitatoriai ir bendruomenės nariai įgyvendino kartu organizuodami veiklas, padedančias kurti darnų dialogą bendruomenėje.

Programa „Active Citizens“ padėjo gerinti rajonų gyventojų tarpusavio santykius, skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, įgyvendinti socialines iniciatyvas, įgalinti jaunimą ir Lietuvos tautinių mažumų atstovus. Taip pat buvo kuriamas draugiškas dialogas tarp valdžios atstovų ir jaunimo, skatinamas skirtingų kartų ir socialinių grupių bendradarbiavimas.

Kiekvienais projekto metais buvo organizuojamos įvairios veiklos, kaip antai bendruomenių susitikimai, įvairios dirbtuvės ar socialinės veiklos projektai, aprėpę net 13 Lietuvos savivaldybių. Programa taip pat pelnė rajono merų ir savivaldybių atstovų pripažinimą, ją aktyviai palaikė Lietuvos pirmoji ponija Diana Nausėdienė.

Per ketverius programos metus:

- suorganizuoti 108 fasilitatorių mokymai, suteikę naudos 10 290 aktyvių piliečių;
- surengtos 113 bendruomenių dirbtuvių, kuriose dalyvavo beveik 2 633 dalyviai;
- finansuotas ir įgyvendintas 121 socialinės veiklos projektas 13-oje savivaldybių.

“

Džiaugiuosi Britų tarybos projektais, kurie jungia įvairių šalių žmones ir kultūras bendrai kūrybai ir veiklai. Veikdami kartu mes ne tik atkuriame ir tęsiame istorinį Lietuvos ryšį su anglosaksiškąja tradicija ir neišsemiamu Jungtinės Karalystės kultūriniu lobynu, bet ir per „Active Citizens“ veiklas plėtojame tiesioginį, šiuolaikinį bendruomeninį Lietuvos regionų ryšį su pasauliu.

Dėkojame programai „Active Citizens“, kuri per tautinių mažumų įtraukimą į įvairiausias diskusijas atokiausiuose Lietuvos kampeliuose kuria pasitikėjimo tiltus, išgrynina įvairių kultūrų stiprybes ir jungia žmones bendrai, konstruktyviai veiklai, skatindama juos tapti atsakingos tarptautinės bendruomenės dalimi ir jos kūrėjais. Gyvendami lokaliai, veikdami kaip partneriai, mes harmonizuojame globalių pokyčių ritmą.

Mus įkvepia ir sieja svari, bendra vertybinė tradicija – siekis būti žmonėmis, kuriais galima pasitikėti XXI amžiuje. Tad stiprybės mūsų kūrybos sparnams ir gero skrydžio į ateitį.

Lietuvos pirmoji ponė Diana Nausėdienė

”

Tyrinėjimo menas

Partneris – Kūrybinės jungtys

Trukmė – 2016–2021 m.

Regionai – Klaipėda, Šalčininkai, Trakai, Vilnius ir Visaginas

Projektas „Tyrinėjimo menas: partnerystės kuriančioms mokykloms“ grindžiamas plačios Jungtinės Karalystės švietimo programos „Creative Partnerships“ principais ir patirtimi. Pagrindinis šios programos tikslas – diegti kūrybišką požiūrį į mokymąsi vidurinėse mokyklose. Projektas sukūrė erdvę mokinių, mokytojų ir įvairių kūrybinių sričių praktikų partnerystėms. Jo metu buvo sprendžiami konkretūs mokymosi iššūkiai, kuriami ir išbandomi dalykų integravimu, tyrinėjimu ir problemų sprendimu pagrįsti ugdymo metodai, atrandamos naujos mokymosi erdvės, auginama dialogu, pasitikėjimu ir bendradarbiavimu grindžiama mokymosi kultūra.

Projektas padėjo pristatyti naujus kūrybiško mokymo metodus Lietuvos mokyklose ir stiprinti tarpmokyklinį bendradarbiavimą. Kiekviena dalyvaujanti mokykla sukūrė unikalų kūrybinio mokymosi projektą, išsikeldama tam tikrą iššūkį ir panaudodama mokyklos bendruomenės potencialą. Užuoat naudojusi teorinę informaciją ar kitur sukurtus receptus, mokytojai ir mokiniai pirmiausia buvo skatinami išsiaiškinti, koks mokymasis jiems patiks yra prasmingiausias ir labiausiai įtraukiantis. Išsikėlę rūpimus tikslus, padedami kūrėjų, mokytojai ir mokiniai išbandė mokymąsi tyrinėjant, sprendžiant problemas, kuriant ir įgyvendinant savo idėjas.

Mokiniai įgijo patirties sprendžiant specifinius mokymosi uždavinius, entuziastingai įsitraukė į naujai sukurtus ir jau išbandytus ugdymo būdus, pagrįstus tarpdisciplininiais metodais, meno ir švietimo sinergija. Taip projektas pagerino mokinių kritinį ir kūrybinį mąstymą, bendradarbiavimą, lyderystės ir problemų sprendimo įgūdžius. Projektas sudarė sąlygas mokytojams eksperimentuoti kuriant ir išbandant mokymosi metodus, priemones, ugdymo organizavimo būdus, pagrįstus sąmoningu mokinių dalyvavimu ir užtikrinančius nuoseklų mokymąsi.

Svarbu pažymėti, kad „Tyrinėjimo menas“ sulaukė pripažinimo ir už programos „People to People“ ribų. 2020 m. rugsėjo mėnesį Vilniaus miesto savivaldybei skyrus finansavimą, „Tyrinėjimo meno“ metodika pradėta įgyvendinti Vilniaus vidurinėse mokyklose.

Nuo 2016 m. projektas:

- įtraukė daugiau nei 12 500 žmonių Lietuvos mokyklų bendruomenėse, įskaitant mokinius, mokytojus, tėvus ir mokyklų administracijos darbuotojus;
- buvo įgyvendintas 39 Lietuvos mokyklose ir apėmė platų rezultatų spektrą:
- daugiau nei 1 500 moksleivių sustiprino kritinio mąstymo ir problemų sprendimo įgūdžius, intensyviai dirbdami su kūrybinių sričių praktikais ir savo mokytojais;
- apytiksliai 835 mokytojai dalyvavo klubų susitikimuose ir pasinaudojo profesinio tobulėjimo galimybėmis;
- 110 kūrybinių sričių praktikų dalyvavo mokomuosiuose seminaruose apie XXI amžiaus įgūdžius, reikalingus mokytojams ir moksleiviams.

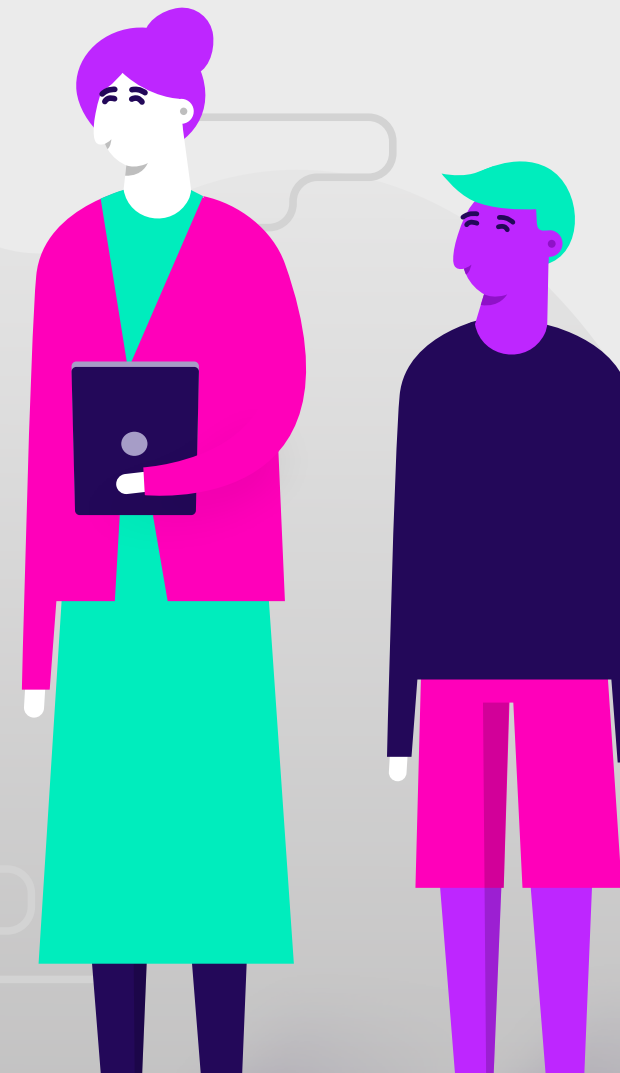

“

Kritinio mąstymo sąvoka man tapo daug aiškesnė, išlindo iš miglos ir dabar jau drąsiai pasakoju vaikams, kas tai ir kodėl tai svarbu.

”

Mokytoja, projekto dalyvė

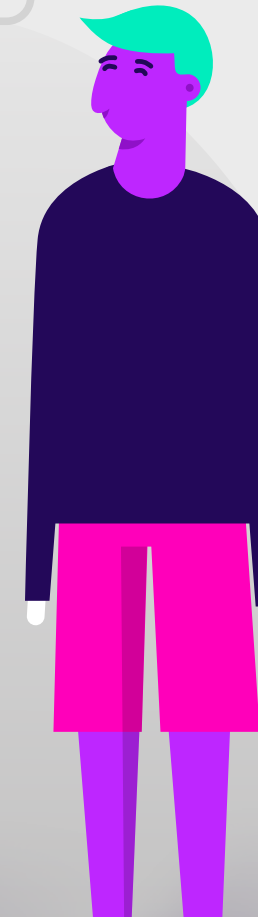

“

Sužinojau, kad turiu beribę vaizduotę, kurią varžau. Supratau, kad galiu būti kūrybinga ir turiu bendrų pomėgių su bendraklasiais.

”

Mokinė, projekto dalyvė

Dideli maži ekranai

Partneris – Meno avilys

Trukmė – 2016–2021 m.

Regionai – Kaunas, Klaipėda, Šalčininkai, Vilnius ir Visaginas, Švenčionių ir Vilniaus rajonai

Projekto „Dideli maži ekranai“ tikslas – didinti Lietuvos mokytojų ir vyresniųjų klasių mokinių medijų raštingumą, lavinti gebėjimus atrasti, tyrinėti savo bendruomenę ir puoselėti dialogą su kitomis bendruomenėmis, pasitelkiant kūrybines ir analitines medijų raštingumo veiklas. Projekto metu, drauge su medijų ekspertais ir kitų sričių specialistais, moksleiviams ir mokytojams buvo rengiami seminarai apie įvairių rūšių medijas. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas audiovizualinėms medijoms ir mokiniams patraukliems medijų produktams (filmams, reklamoms, televizijos serialams ir laidoms, kompiuteriniams žaidimams, socialiniams tinklams, multimedijų žurnalistikai).

Mokiniai turėjo galimybę lavinti savo kūrybiškumą susitikimuose su kūrybinių industrijų specialistais ir praktinėse medijų dirbtuvėse: jie tobulino scenarijų rašymo, filmavimo, montavimo ir kitus techninius įgūdžius, o per įvairius susitikimus, pokalbius ir diskusijas – bendravimo kompetencijas. Mokiniai taip pat sužinojo, kaip veikia įvairios masinės informavimo priemonės, pagerino kritinio ir analitinio mąstymo įgūdžius ir gebėjimus identifikuoti ir analizuoti dezinformaciją ar melagingas naujienas.

Baigtinis mokymų rezultatas buvo audiovizualinis kūrinys, kurį kiekvienas projekto dalyvis turėjo sukurti savarankiškai įgyvendindamas kiekvieną etapą nuo pradžios iki pabaigos. Kūrybiniame procese projekto dalyviai bendravo su įkvėpėjais – kūrybinių industrijų ekspertais, eksperimentavo su naujai atrastomis profesijomis ir gilinosi į įvairių medijų produktų poveikį. Didelė dalis dalyvių, įkvėpti projekto

„Dideli maži ekranai“ mokymų, rimtai svarstė tęsti mokslus ar planuoti karjerą kūrybinių industrijų srityje.

Projektas buvo naudingas ir mokytojams – jie įgijo reikiamų žinių ir kompetencijų, kad galėtų įtraukti medijų raštingumą į savo dėstomus dalykus. Baigę mokymus, susijusius su įvairių žiniasklaidos produktų kritine analize, mokytojai jautėsi puikiai pasirengę integruoti medijų raštingumo mokymą arba pristatyti įvairių formų medijas savo pamokose.

Nuo 2016 m. projekto veiklose dalyvavo 89 mokyklos, daugiau nei 16 400 mokytojų, mokinių ir mokyklos bendruomenės narių:

- virš 400 mokytojų dalyvavo 23 seminaruose ir kūrybinėse dirbtuvėse, kurioms vadovavo medijų edukacijos ekspertai iš Jungtinės Karalystės ir Lietuvos;

- buvo surengtos 75 mokinių kūrybinės dirbtuvės (daugiau nei 3 000 dalyvių), dalyvaujant kūrybinių industrijų specialistams iš visos Lietuvos;

- mokiniai sukūrė daugiau kaip 300 audiovizualinių produktų;

- buvo sukurtos unikalios mokymo priemonės pedagogams: išskirtos 6 audiovizualinių medijų sritys

ir parengta metodika, sudaryti 24 pamokų planai ir sumontuotos 24 vaizdo pamokos;

- mokytojai, remdamiesi pateiktomis mokymo priemonėmis, pravedė savo mokiniams daugiau nei 630 medijų raštingumo pamokų;

- buvo surengti 5 kasmetiniai medijų festivaliai, kasmet sulaukiantys daugiau nei 2 000 dalyvių;

- 2020 m. spalio mėn. „Lietuvos ryto“ televizijos kanale buvo transliuojama 15 trumpų medijų raštingumo pamokų, sukurtų vykdam projektą. Šias pamokas, mokančias suprasti ekrano kultūrą, pamatė daugiau nei 200 000 televizijos žiūrovų.

Jungiant kartas

Partneris – Maltos ordino pagalbos tarnyba, jaunieji maltiečiai

Trukmė – 2020–2021 m.

Regionai – Ignalina, Klaipėda, Prienai, Raseiniai, Skuodas, Vilnius ir Žiežmariai

Ankstyvą 2020 metų pavasarį dėl Lietuvoje kilusios COVID-19 pandemijos buvo įvestas karantinas. Tiesioginio bendravimo trūkumas ir su tuo susijusi socialinė izoliacija padarė didžiulį poveikį visiems, ypač senyvo amžiaus žmonėms, kurie dažnai gyvena vieni, negauna patikimos informacijos apie koronavirusą ir šalyje bei pasaulyje susidariusią situaciją, taip pat – gyvybiškai svarbios emocinės paramos.

Tuo tikslu Britų taryba pradėjo bendradarbiauti su jauniaisiais maltiečiais iš Maltos ordino pagalbos tarnybos ir inicijavo projektą „Jungiant kartas“. Tai iniciatyva, pagrįsta „Age UK“, vienos iš pirmaujančių Jungtinės Karalystės labdaros organizacijų, socialinės įtraukties bendruomeniniais projektais, jungiančiais įvairias amžiaus grupes. Pagrindinis projekto „Jungiant kartas“ tikslas – skatinant jaunimą savanoriauti, stiprinti kartų dialogą jaunuoliams bendraujant su vyresnio amžiaus žmonėmis.

Projektas „Jungiant kartas“ taip pat prisidėjo sprendžiant iššūkius, susijusius su pagyvenusių žmonių nerimu dėl pandemijos. Projekto metu, bendraudami su senjorais telefonu, savanoriai išsklaidė daugybę mitų ir gandų apie vakcinas ir kitas su COVID-19 susijusias temas bei pagerino bendrą senjorų supratimą apie medijas ir informacijos patikimumą.

Be to, projektas padėjo mažinti fizinio atstumo padidintą socialinę atskirtį, teikė pagūdą ir viltį tęsiantis karantino apribojimams – net gyvenantys atokiose vietovėse senjorai jautė nuolatinį savanorių rūpestį ir dėmesį. Pagrindinė projekto veikla – konsultavimas telefonu – reikalavo stipraus pasiruošimo, todėl jaunuosius savanorius apie informacinio ir medijų raštingumo mokymą ir emocinės pagalbos teikimą mokė žiniasklaidos, medijų raštingumo ir psichologinės pagalbos ekspertai. Kiekvienam savanoriui buvo suteikti 24 val. trukmės paruošiamieji mokymai ir trys palaikomosios refleksijos seansai, per kuriuos jie galėjo pasidalyti mintimis apie savo potyrius, kilusius sunkumus.

Projekto veiklose dalyvavo 7 savanorių grupės (iš viso 80 jaunuolių) iš įvairių Lietuvos regionų. Savanoriai konsultavo senjorus jiems aktualiomis temomis, kartu sprendė informacinių technologijų klausimus ir, svarbiausia, per pokalbius telefonu teikė nuolatinę emocinę paramą ir mažino senjorų atskirties jausmą.

“

Labai nudžiugau, kai sužinojau apie galimybę susirasti draugą per projektą „Jungiant kartas“. Su nerimu ir jauduliu laukiau nepažįstamo jaunuolio skambučio. Tikrai malonu žinoti, kad dar kai kam rūpiu, kad jaunuoliui nenuobodu manęs klausyti, kad telefoninis bičiulis randa laiko man – praktiškai nepažįstamam senoliui, gyvenančiam už šimto kilometrų.

”

“

Vienišumas – didelė problema visuomenėje, todėl galimybė prisidėti prie jos sprendimo net neišeinant iš namų ir išlaikant saugumą pasirodė esanti puiki idėja. Taip nusprendžiau prisijungti prie iniciatyvos „Jungiant kartas“. Projektas „Jungiant kartas“ man dar kartą įrodė, kad norint suteikti kitam žmogui truputėlį džiaugsmo reikia visai nedaug. Kartais užtenka paklausti, kaip sekasi, ir skirti šiek tiek laiko išklausymui.

”

Projekto dalyvis Kazys

Projekto savanorė Emilija

Ryšio kūrimas

Partneris – Kūrybinės jungtys

Trukmė – 2020–2021 m.

Regionai – Kaunas, Klaipėda, Vilnius ir Visaginas; Šalčininkų, Trakų ir Vilniaus rajonai

Vaikų dienos centrai Lietuvoje – tai saugi erdvė, kurioje vaikai gauna šilto maisto, ruošia namų darbus ir leidžia laisvalaikį po pamokų. Deja, vaikų dienos centrų personalas dažnai stokoja pakankamai laiko, išteklių ir žinių, kaip paskatinti vaikų kūrybiškumą ir kitus reikalingus įgūdžius, nes nuolatos rūpinasi centro veikla ir kasdienės ruošos darbais.

Projektas „Ryšio kūrimas“ siekė lavinti vaikų, lankančių dienos centrus, kūrybiškumą ir skatinanti teigiamą bendradarbiavimo ir ryšio kūrimą su kitais per meną. Pagrindinė projekto ašis – vaikų, jaunuolių ir specialiai projektui parengtų kūrybinių profesijų atstovų (kino režisierių, menininkų ar muzikantų) partnerystė. Vaikai ir kūrybinių profesijų atstovai per bendras pratybas sukurdamo ir pristatydavo įvairius tiriamuosius projektus, tokius kaip meno instaliacija, kuri vėliau buvo eksponuojama Nacionalinėje dailės galerijoje Vilniuje.

Vykdydami įvairias menines veiklas (gatvės menas, fotografija, filmavimas, lankymasis šilkografijos dirbtuvėse ar Nacionalinėje dailės galerijoje) vaikai plėtė savo nuostatų ribas ir lavino kritinio mąstymo įgūdžius. Menas tapo darnia terpe, prisidėjusia prie įtraukties ir sukūrusia galimybę vaikams išreikšti savo kūrybiškumą.

Projekte dalyvavo 15 dienos centrų, 200 vaikų iš visos Lietuvos ir 20 kūrybinių specialistų iš įvairių kultūros sričių, tokių kaip vaizduojamasis menas, muzika, kinas, teatras ir kiti scenos menai.

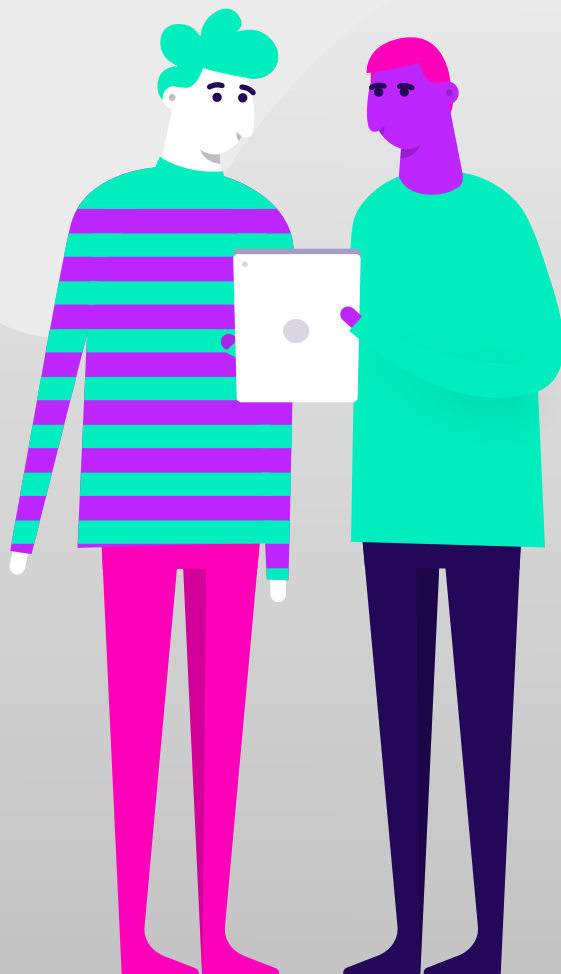

Partnerystė su „The Duke of Edinburgh’s International Award“

Partneris – The Duke of Edinburgh’s International Award Lietuva
Trukmė – 2016–2021 m.
Regionai – visa Lietuva

Nuo 2016 m. Britų taryba ir „The Duke of Edinburgh’s International Award“ (DofE) bendradarbiavo organizuojant du projektus Lietuvos mokyklose besimokantiems 14–19 metų jaunuoliams. Pirmasis projektas „3D Jaunimas!: Daryk Drąsiai Dabar“ skatino jaunuolius aptikti ir identifikuoti įvairias socialines problemas, egzistuojančias jų pačių aplinkoje (pvz., bibliotekose, vaikų darželiuose, vaikų globos ir senelių namuose arba miesto parkuose, miškuose ir ežeruose ar kitose vietose). Jaunieji dalyviai, padedami įvairių srities specialistų, dirbo mažose komandose ir kartu įgyvendino socialinės veiklos projektus.

Iš viso jaunuoliai įgyvendino net 30 iniciatyvų, kuriose dalyvavo daugiau nei 260 žmonių iš vietos bendruomenių. 20 jaunųjų dalyvių turėjo galimybę išmokti atpažinti savo stiprybes ir silpnybes, taip pat asmenines savybes, kurias norėtų tobulinti ateityje. Taigi jie gilino komandinio darbo, sprendimų priėmimo, laiko planavimo įgūdžius ir lavino gebėjimus nustatyti ir įvardyti socialinių iššūkių priežastis.

Antruoju projektu „Viešojo kalbėjimo mokymai Lietuvos jaunimui“ buvo siekiama stiprinti jaunuolių pasitikėjimą kalbėti viešai ir lavinti jų kritinį mąstymą. Atlikdami įvairias užduotis ir žaidimus, jaunuoliai tyrinėjo visuomenei aktualias temas, tokias kaip savanorystė, skaitmeninimas ir robotika, socialinė atskirtis, daugiakalbystė, urbanizacija, kultūrinė įvairovė. Jaunieji dalyviai ne tik individualiai dirbo pasirinkta tema, bet ir bendradarbiavo komandose, kurias sudarė moksleiviai iš įvairių Lietuvos regionų.

Per šiuos mokymus apie 100 jaunuolių įgijo bendravimo, problemų sprendimo, kritinio mąstymo, kūrybiškumo ir bendradarbiavimo įgūdžių. Be to, jie pagerino gyvenimiškoms situacijoms reikalingas kompetencijas, o dirbdami mišrioje komandose paskatino įvairių mokyklų ir jų bedruomenių bendradarbiavimą. Projekto dalyviai savo bendruomenėse organizavo panašius į „TED Talks“ renginius, kuriuose dalyvavo daugiau nei 3 000 žmonių.

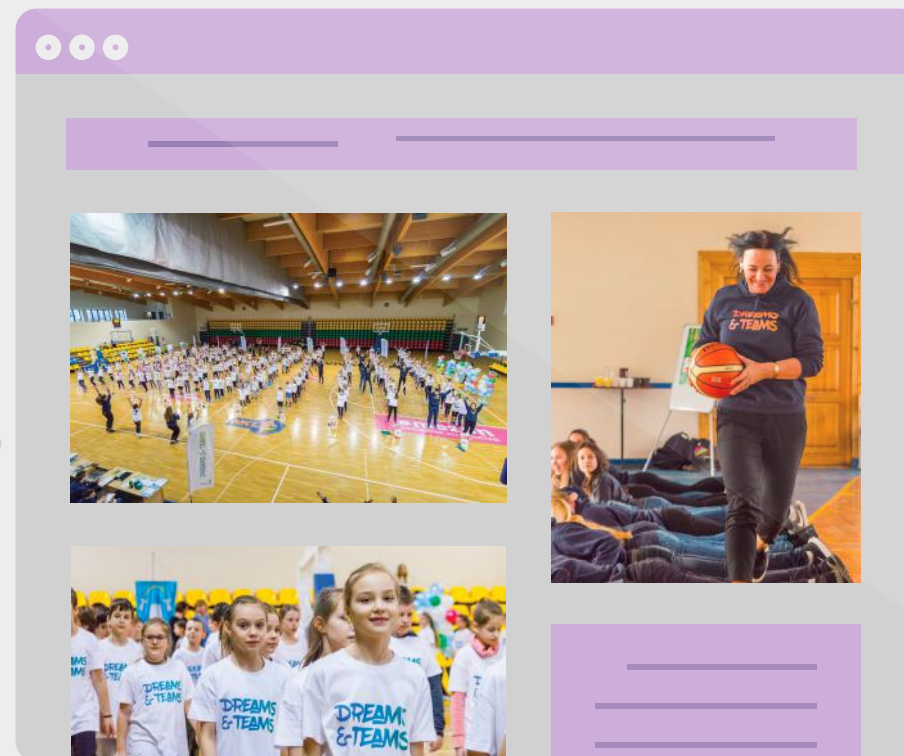

Svajonių komandos

Partneris – Lietuvos tautinis olimpinis komitetas
Trukmė – 2017–2021 m.
Regionai – Klaipėda, Šalčininkai, Visaginas

Sportas yra unikali asmeninių įgūdžių transformavimo ir lavinimo priemonė, padedanti užmegzti ryšius tarp skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių, suteikianti žmonių gyvenimui džiaugsmo ir kurianti socialinę bei kultūrinę vertę bendruomenėms. Projektas „Svajonių komandos“ buvo sukurtas dviejų Jungtinės Karalystės organizacijų – „Youth Sport Trust“ ir Britų tarybos. Šiame projekte esminiai XXI amžiaus gebėjimai (kritinio mąstymo, problemų sprendimo, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimai, kūrybiškumas, lyderystė, asmeninis augimas ir komandinio darbo įgūdžiai) buvo lavinami per sportą.

Lietuvoje šis projektas subūrė įvairių mokyklų mokytojus ir mokinius. Pirmasis projekto etapas buvo mokymai, specialiai sukurti mokiniams ir mokytojams. Per šiuos mokymus ir komandinio darbo pratybas dalyviai buvo supažindinti su sporto lyderystei reikalingais gebėjimais. Baigę kursus, mokiniai planavo ir rengė savo mokyklos bendruomenėms edukacinius seminarus tokiomis temomis kaip įvairovė ir įtrauktis, olimpinės ir demokratinės vertybės ir sveika gyvensena. Baigiamieji „Svajonių komandos“ renginiai, kuriuos organizavo dalyviai, sutelkė mokyklas ir platesnes projekte dalyvaujančių regionų bendruomenes.

Projekto dalyviai pažymėjo, kad sportinė veikla padėjo tobulinti bendravimo įgūdžius, vertinti kitų nuomonę ir spręsti kylančius iššūkius. Svarbiausia, kad per bendras veiklas ir patirtį projektas suartino skirtingų mokyklų bendruomenes ir paskatino ilgalaikį bendradarbiavimą.

Per ketverių metų laikotarpį projektas pasiekė:

- apie 2 800 mokyklos bendruomenės narių, kurie plėtojo ryšius ir bendradarbiavimą tarp mokytojų, jaunųjų lyderių ir mokyklų bendruomenių;
- daugiau kaip 300 jaunųjų lyderių (13–16 metų), kurie ugdė pasitikėjimą savimi, lyderystės ir kūrybiškumo įgūdžius, taip pat aktyviau veikė savo mokyklose;
- 150 mokytojų, kurie įgijo naujų įgūdžių ugdyti ir motyvuoti jaunuolius veikti savo bendruomenėse.

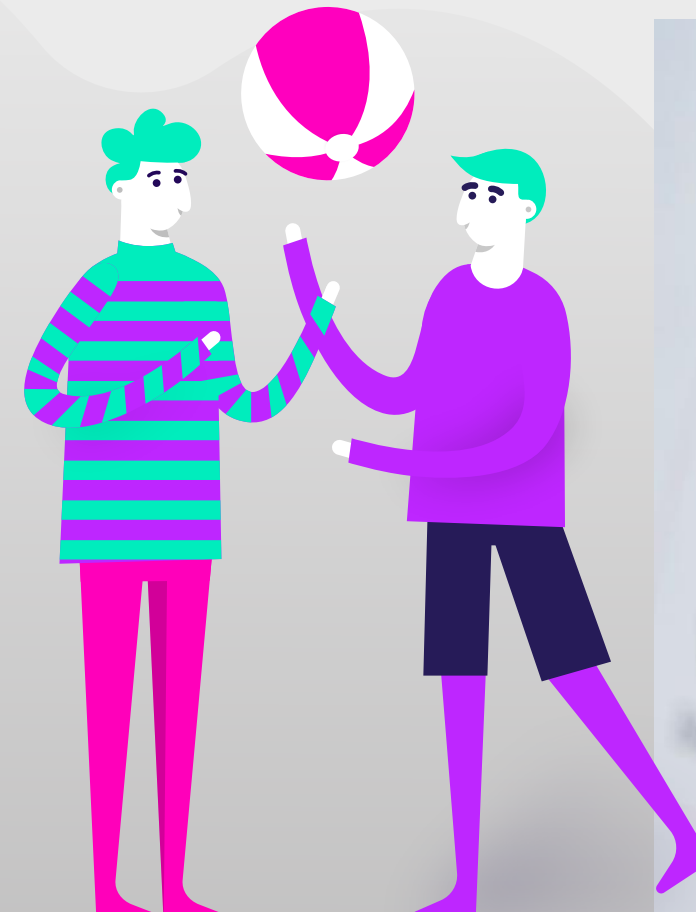

“

Džiaugiuosi projekto „Svajonių komandos“ partnere – Britų taryba Lietuvoje. Lietuvos tautinis olimpinis komitetas vertina bendradarbiavimą ir kartu pasiektus rezultatus. Kadangi man pačiai ne kartą teko bendrauti su projekte dalyvaujančiais vaikais ir pedagogais, matau didžiulį pokytį. Vaikai drąsiai klausia įvairiausių klausimų, nebijo kvestionuoti teorijų, diskutuoti su autoritetais, imtis iniciatyvos. Kai pamačiau, kokias temas jie pasirinko komandiniams projektams, maloniai nustebau. Auga socialiai atsakinga, tolerantiška karta, kuri nebijo imtis pokyčių.

”

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė

Taikomojo teatro projektas „Namai“

Partneris – Artscape

Trukmė – 2018–2020 m.

Regionai – Klaipėda, Radviliškis ir Šalčininkai; Vilniaus miestas ir rajonas

„Namai“ – tai taikomojo teatro projektas, sutelkęs bendradarbiauti tris visuomenės grupes: profesionalius menininkus, moksleivius ir žiūrovus. Remiantis taikomojo teatro metodais, jaunuoliams buvo sukurta saugi erdvė išsakyti savo nuomonę ir pasidalyti mintimis, kaip jie suvokia namus ir ką jiems reiškia ši sąvoka. Kiekvienai mokinių grupei, teikdamas patikimą sektingą pavyzdį, vadovavo menininkas, kilęs iš tos pačios vietovės kaip ir mokiniai.

Kiekviename dalyvaujančiame mieste dviejų skirtingų mokyklų vyresniųjų klasių mokiniai bendradarbiavo teatro dirbtuvėse tirdami savo aplinką ir kurdami meninį projektą. Susibūrusios grupės, siekdamos daugiau sužinoti apie savo gimtąjį miestą, lankė vietos bendruomenę ir bibliotekas, ieškojo archyvų, ėmė interviu iš miestų ir miestelių bendruomenių lyderių. Galiausiai mokiniai tas unikalias patirtis ir bendruomenės istorijas perteikė taikomojo teatro spektakliuose, kuriuose patys ir vaidino. Taip buvo ne tik ugdoma meninė dalyvių saviraiška, bet ir kuriamas socialinis poveikis.

Dalyviai pabrėžė, kad dalyvavimas projekte suteikė jiems daugiau pasitikėjimo savimi viešai reiškiant nuomonę. Be to, jie ėmė geriau suprasti santykių su kiekvienu bendruomenės nariu kūrimo ir palaikymo svarbą. O pagal taikomojo teatro metodus pasitelkdami kaip priemonę dramos ir kūno kalbos raišką, dalyviai išmoko įtaigiau ir laisviau bendrauti tarpusavyje, padidėjo jų pasitikėjimas savimi.

Specialiai parengti 8 menininkai projekte dirbo su 168 mokiniais iš 13 šalies mokyklų. Kiekvienos mokyklos mokinių grupė sukūrė 8 teatro spektaklius, kuriuose dalyvavo ir mokyklos nariai, ir platesnė vietos bendruomenė.

Stiprūs įvairovėje

Partneriai – Jaunimo asmeninio tobulėjimo centras, The Duke of Edinburgh's International Award Lietuva

Trukmė – 2019–2020 m.

Regionai – visa Lietuva

Siekdama skatinti įvairių jaunimo etninių grupių tarpusavio bendradarbiavimą, Britų taryba kartu su partneriais dvejus metus iš eilės organizavo projektą „Stiprūs įvairovėje“. Šie jaunimo vasaros mokymai buvo parengti ir įgyvendinami kartu su pagrindinėmis vyriausybinėmis organizacijomis, įskaitant ministerijas ir krašto apsaugos tarnybas.

Kiekviename projekte dalyvavo 40 jaunuolių iš įvairių etninių grupių. Jie lavino komandinio darbo, demokratiško sprendimų priėmimo ir kritinio informacijos vertinimo įgūdžius. Šie mokymai padėjo suartinti dalyvius iš skirtingų kalbinių bendruomenių ir įkvėpė juos prisidėti kuriant modernią Lietuvos valstybę.

Projektas turėjo poveikį keliais lygmenimis. Pirmia, dalyviai gerokai padidino savo tarpkultūrines kompetencijas. Dalyviai teigė, kad po mokymų jų suvokimas pakito arba jie geriau pažino bendraamžius iš kitų etninių grupių. Antra, Lietuvos kariuomenės dalyvavimas padarė jaunesiems dalyviams didžiulį įspūdį, o artimas bendravimas su pareigūnais pakeitė jų požiūrį į tarnavimą savo šaliai, padėjo suprasti, kaip organizuojama Lietuvos kariuomenė ir kodėl ji yra kertinis Lietuvos valstybės ramstis. Trečia, projektas sustiprino jaunuolių susidomėjimą, norą tapti aktyviais piliečiais ir dalyvauti savo bendruomenėje vykdant savanorišką veiklą ar kitas veiklas.

Galiausiai projekto dalyviai teigė, kad projektas juos įkvėpė tęsti bendravimą ir bendradarbiavimą po jaunimo vasaros mokymų. 2020 m. keli jaunuoliai susibūrė ir sukūrė unikalų stalo žaidimą, skatinantį bendruomenės narių ryšius, didinantį tarpusavio pasitikėjimą ir padedantį kurti artimus asmeninius santykius. Stalo žaidimas įgijo didelį populiarumą tarp Vilniaus mokyklų. Vilniaus miesto savivaldybė ir kitos organizacijos suteikė finansavimą papildomai žaidimo leidybai.

“

Programa „People to People“ kuria aukštos kokybės galimybes jaunuoliams iš įvairių socialinių ir etninių grupių tobulinti savo kompetencijas. Programa suteikia erdvę saugiai tobulėti, bendrauti ir mokytis.

”

**Jaunimo reikalų departamento
prie Socialinės apsaugos ir
darbo ministerijos vadovas
Jonas Laniauskas**

“

Nepaisant visų stereotipų, mes visi galime draugiškai sugyventi.

”

**Projekto dalyvė
Dorota**

Paauglių klubas

Partneris – Vilnius Social Club
Trukmė – 2019–2021 m.
Regionas – Vilnius

Naujininkai skiriasi nuo kitų Vilniaus miesto mikrorajonų. Dėl savitos istorijos ir geografinės padėties šiame rajone susitelkę daugybė socialinių ir ekonominių problemų – skurdas, jaunimo užimtumo stoka ir socialinė atskirtis. Nors pastaraisiais metais padaryta pažanga ir rajono veidas kinta, dalis problemų išlieka.

2019 m. Britų taryba ir „Vilnius Social Club“ komanda inicijavo projektą „Paauglių klubas“, skirtą Naujininkų rajono jaunuoliams, kurie mokykloje ar namuose susiduria su socialine atskirtimi ir kitais iššūkiais ir kuriems trūksta mokymosi ar socialinių kompetencijų. Klubas tapo saugia erdve, suteikusia galimybę 12–15 metų vaikams įgyti esminių kasdienių ir bendravimo gebėjimų bei gauti visapusišką paramą sprendžiant įvairius gyvenimiškus iššūkius.

Klubo socialiniai darbuotojai ištisus metus tris kartus per savaitę po tris valandas bendravo su 7 paauglių grupe. Dalyvaudami bendroje veikloje, kaip kad maisto ruošimas, kelionių organizavimas ir žaidimai, jaunuoliai mokėsi bendrauti, megzti santykius, spręsti konfliktus, gerbti taisykles ir jų laikytis. Be to, paaugliai iš vietinių daugiakalbių bendruomenių kartu leisdami laiką geriau pažino vienas kitą ir rado sąlyčio taškų, užuot akcentavę skirtumus.

2021 m. „Paauglių klubas“ dėl veiklos aktualumo rajone ir reikšmingų pasiekimų dirbant su jaunimu gavo papildomą Vilniaus miesto savivaldybės finansavimą, todėl Naujininkų jaunuolių užimtumo projektas bus tęsiamas iki 2024 m.

Vizualinio mąstymo mainai mene

Partneris – MO muziejus

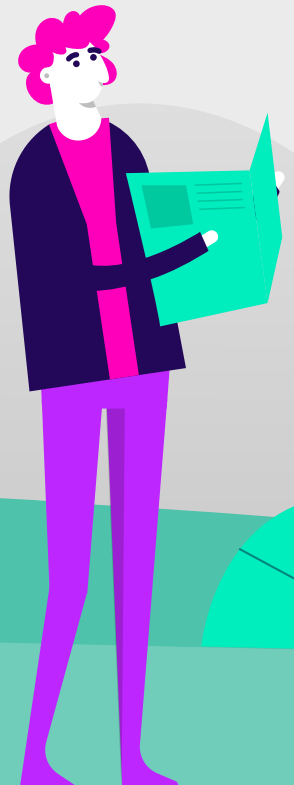
Trukmė – 2020–2021 m.

Regionai – Ignalina, Kalvarija, Kybartai, Marijampolė, Riešė, Šalčininkai, Šilutė, Švenčionėliai, Švenčionys, Tauragė, Trakai, Vilnius ir Visaginas

Pagrindiniai projekto „Vizualinio mąstymo mainai mene“ tikslai – kritinio mąstymo ir dialogo kompetencijų ugdymas mokyklose ir bendruomenėse, kuriose yra tautinių bendrijų; bendradarbiavimo tinklų tarp bendruomenių kūrimas pasitelkiant šiuolaikinį meną, vizualinio mąstymo strategijos taikymas ugdant kritinį mąstymą ir kitus šiuolaikinėje visuomenėje svarbius gebėjimus.

Projekto atspirties taškas – MO muziejuje vykusi pasaulinio garso britų režisieriaus Peterio Greenaway'aus ir olandų menininkės Saskios Boddeke paroda „Kodėl taip sunku mylėti?“. Parodoje buvo nagrinėjama ypač aktuali ir universali priešių tema, pasakojant apie įvairių formų nelygybę ir keliant klausimą, kodėl sunku mylėti kitą asmenį, nesvarbu, koks jis būtų.

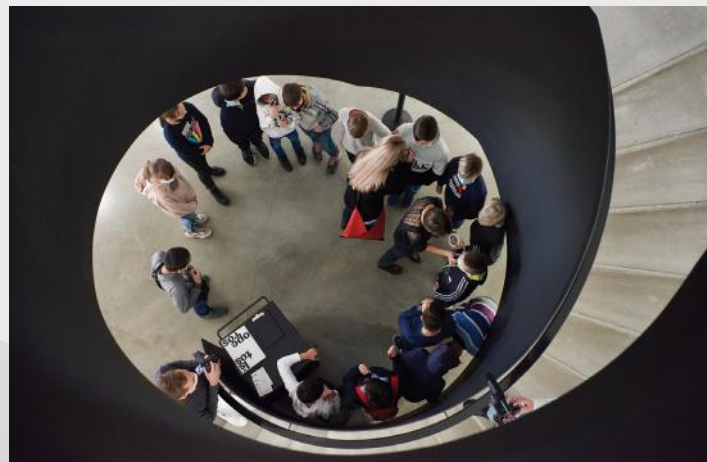
Per septynis projekto mėnesius MO muziejaus edukatoriai, pasitelkdami parodoje nagrinėjamas temas, siekė paskatinti kelti klausimus, megzti dialogą ir įkvėpti kritiškai mąstyti etninių ir socialiai pažeidžiamų bendruomenių ar mokyklų atstovus. Tam buvo pasitelktas pasaulyje plačiai taikomas vizualinio mąstymo strategijos metodas ir priemonės, padėjusios dalyviams įgyti XXI amžiuje būtinus kritinio mąstymo ir kūrybiškumo gebėjimus. Vykdydami edukacines veiklas, projekto edukatoriai taip pat ragino šias grupes bendradarbiauti kuriant parodos naratyvą, žvelgti į meno kūrinius įvairiais rakursais, diskutuoti, reikšti savo nuomonę.

Tuo pačiu metu įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose buvo vykdomas papildomas projektas „Kelias į muziejų“. Taip fizinis muziejus išplėtė savo galimybes už įstaigos ribų, keliaudamas po vietas, kuriose kultūrinės ir meninės veiklos dažnai nėra lengvai prieinamos. MO muziejaus edukatoriai susitiko su vietos bendruomenėmis ir vedė vizualinio mąstymo metodu pagrįstus patirtinio mokymosi užsiėmimus „Kas vyksta šiame paveiksle?“. Miestelių gyventojai meną, kaip reiškinį, galėjo patirti naujai: žiūrėti į meno kūrinius iš įvairių perspektyvų, aptarti ir išsakyti savo nuomonę, atskirti faktus nuo interpretacijos ir konstruoti savo idėjas.

Iš viso projekte dalyvavo:

- 9 mokyklos ir 3 etninių požiūrių skirtingos bendruomenės įvairiuose Lietuvos regionuose;
- 10 bendruomenių, kurias pasiekė „Kelias į muziejų“ iniciatyva;
- 35 mokytojai, 260 mokinių ir 270 bendruomenių narių, kuriuos suvienijo įvairios edukacinės veiklos, vykusios lokaliai, taip pat MO muziejuje.

“

Inovatyvi tarpdisciplininė kultūrinė edukacija, aprėpianti visas amžiaus grupes, yra vienas pagrindinių MO prioritetų. Džiaugiamės, kad drauge su Britų taryba Lietuvoje MO muziejaus edukatoriai galėjo aplankyti įvairius Lietuvos miestus ir miestelius. MO edukatorių taikomas vizualinio mąstymo metodas skatina kūrybišką mąstymą, ugdo kritinius gebėjimus, padeda įvertinti ir reflektuoti aplinką. Tai svarbūs įgūdžiai ir vaikams, ir suaugusiems.

”

MO muziejaus steigėjai Danguolė ir Viktoras Butkai

BRITŲ TARYBA LIETUVOJE
Antakalnio g. 2, 10308
Vilnius, Lietuva

www.britishcouncil.lt

BritishCouncilLithuania

Nuotraukų autoriai: Rokas Jundulas, Edgaras Kurauskas, Matas Mendelis, Gintarė Užtupytė, Edvinas Sinkevičius, Lina Itagaki, Dainius Putinas, Marat Sargsyan, Eglė Sidaravičiūtė-Jozonė, Kęstutis Kurienius, Jonas Urvakis, Vytautas Dranginis, Kipras Štreimikis, Bon Along, Gražvydas Kaškelis, Ksenija Salimdžanova, Aldona Eikevičiūtė, Ugnius Naudžius, Rusnė Gužauskaitė, Judita Grigelytė.